

Ηλεκτρονικά ΜΜΕ

Ενότητα 10: Χρώμα και Όραση

Καλλίρης Γεώργιος, Αναπληρωτής Καθηγητής
Τμήμα Δημοσιογραφίας και ΜΜΕ

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΦΩΣ – ΧΡΩΜΑ

ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΟΡΑΣΗ

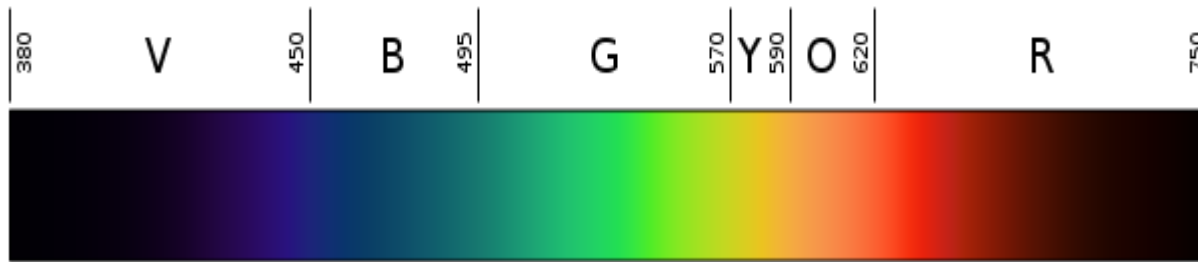
ΗΛΕΚΤΡΟΜΑΓΝΗΤΙΚΟ – ΟΡΑΤΟ ΦΑΣΜΑ 1/6

- Το φως είναι ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία
  - Μονοχρωματική πηγή
  - Πολυχρωματική πηγή
- Το ηλεκτρομαγνητικό φάσμα: ακτινοβολίες με μήκη κύματος από Km μέχρι pm (ακτίνες γ)

ΗΛΕΚΤΡΟΜΑΓΝΗΤΙΚΟ – ΟΡΑΤΟ ΦΑΣΜΑ 2/6

- Το ορατό φάσμα είναι ένα κομμάτι του ηλεκτρομαγνητικού φάσματος (380 – 780 nm)
- Κάθε μήκος κύματος αντιπροσωπεύει διαφορετικό χρώμα

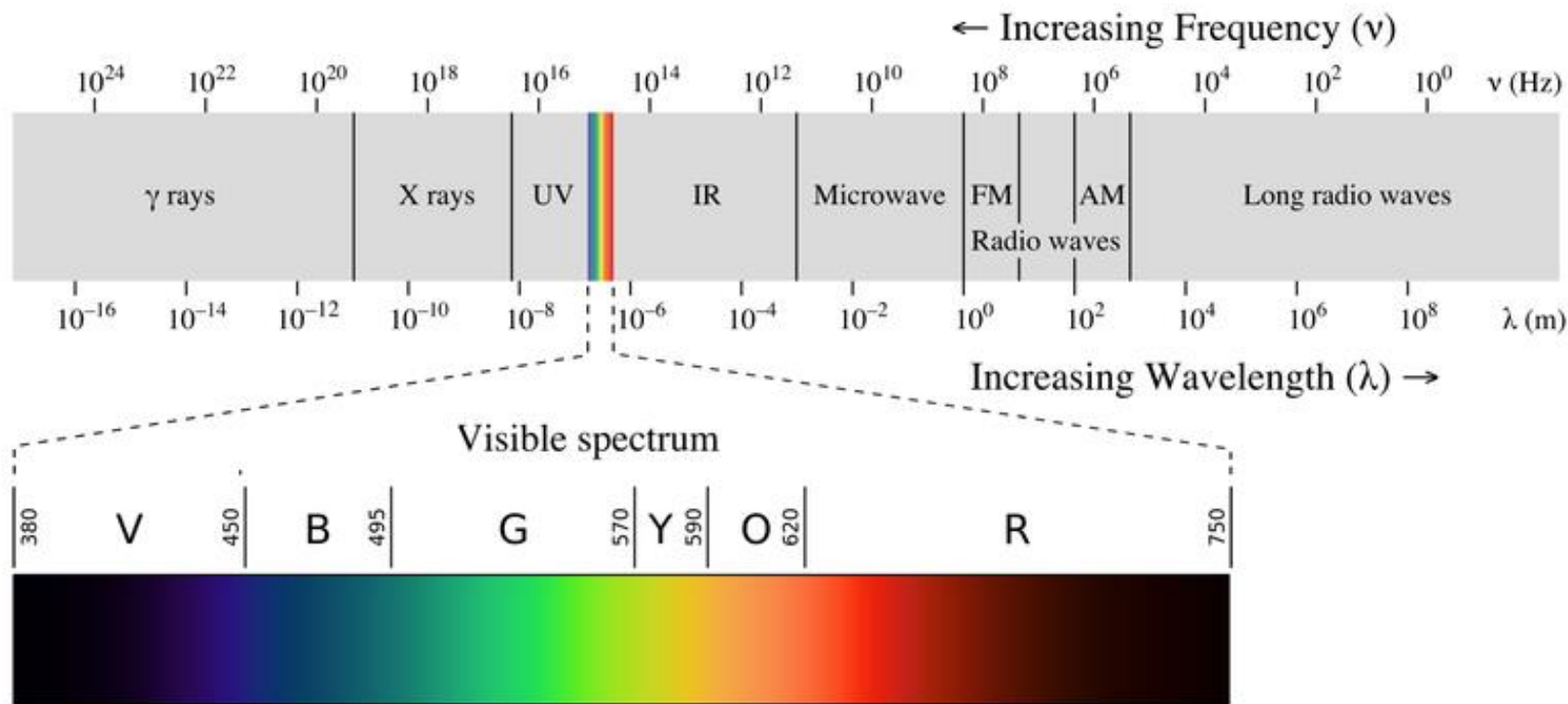

Εικόνα 1

violet	380-450 nm
blue	450-495 nm
green	495-570 nm
yellow	570-590 nm
orange	590-620 nm
red	620-750 nm

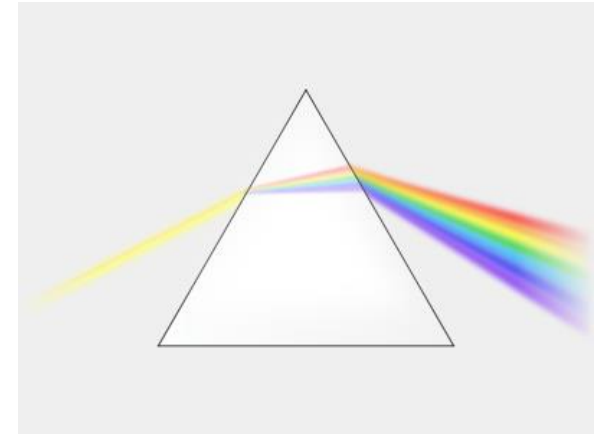
ΗΛΕΚΤΡΟΜΑΓΝΗΤΙΚΟ – ΟΡΑΤΟ ΦΑΣΜΑ 3/6

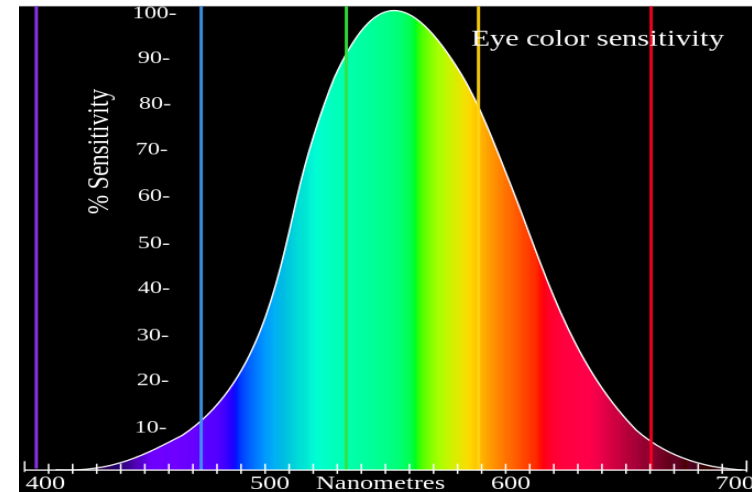
Εικόνα 2

ΗΛΕΚΤΡΟΜΑΓΝΗΤΙΚΟ – ΟΡΑΤΟ ΦΑΣΜΑ 4/6

- Το λευκό φως αναλύεται στα χρώματα του οπτικού φάσματος με τη βοήθεια ενός πρίσματος
- Η ανθρώπινη όραση έχει μεγαλύτερη ευαισθησία στο πράσινο χρώμα και λιγότερη στο μπλε χρώμα

Εικόνα 3

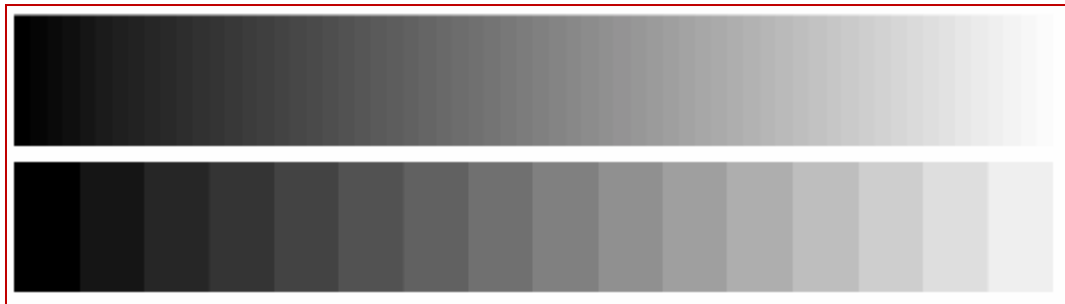
Εικόνα 4

ΗΛΕΚΤΡΟΜΑΓΝΗΤΙΚΟ – ΟΡΑΤΟ ΦΑΣΜΑ 5/6

- Οι άνθρωποι μπορούν να διακρίνουν χιλιάδες διαφορετικές αποχρώσεις και εντάσεις χρωμάτων, ενώ το πολύ 50 διαβαθμίσεις του γκρι χρώματος

Εικόνα 5

→ 64 διαβαθμίσεις

→ 16 διαβαθμίσεις

ΗΛΕΚΤΡΟΜΑΓΝΗΤΙΚΟ – ΟΡΑΤΟ ΦΑΣΜΑ 6/6

- Ορισμένα χρώματα (ροζ, καφέ) δεν περιλαμβάνονται στο ορατό φάσμα ➔ προκύπτουν από μίξη πολλαπλών μήκων κύματος.
- Χρώματα: Βασικά (πρωτογενή) – Δευτερεύοντα (δευτερογενή) – τριτογενή χρώματα.

RYB Color Wheel

Εικόνα 6

RGB Color Wheel

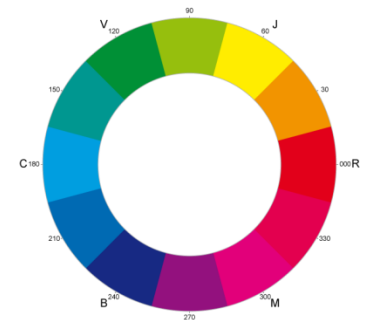

Εικόνα 7

CMY Color Wheel

Εικόνα 8

Εικόνα 9

Δες κι [εδώ](#)

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΦΩΤΕΙΝΗΣ ΠΗΓΗΣ

- **Ακτινοβολία (Radiance)**

είναι το συνολικό ποσό ενέργειας που εκπέμπεται από την πηγή φως. Μετράται σε Watts.

- **Φωτεινότητα (Luminance)**

είναι μία εκτίμηση του ποσού της ενέργειας που φτάνει στον παρατηρητή. Μετράται σε lumens (lm).

- **Λαμπρότητα (Brightness)**

είναι ένας υποκειμενικός παράγοντας. Εμπεριέχει το στοιχείο της φωτεινότητας (Intensity), που είναι ο αχρωματικός παράγοντας.

ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΧΡΩΜΑΤΟΣ

⇒ Απόχρωση (χροιά) (Hue)

αντιπροσωπεύει το επικρατέστερο χρώμα έτσι όπως το αντιλαμβάνεται ο παρατηρητής.

⇒ Καθαρότητα (κορεσμός) (Saturation)

αναφέρεται στην καθαρότητα του χρώματος, σε σχέση με το ποσό άσπρου φωτός με το οποίο αναμειγνύεται.

⇒ Λαμπρότητα (Brightness)

Είναι η λαμβανόμενη από το μάτι φωτεινή ενέργεια που προέρχεται από το αντικείμενο και η οποία εξαρτάται από τη φωτεινότητα του περιβάλλοντος χώρου.

ΒΑΣΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΧΡΩΜΑΤΟΣ

Εικόνα 10

Εικόνα 11

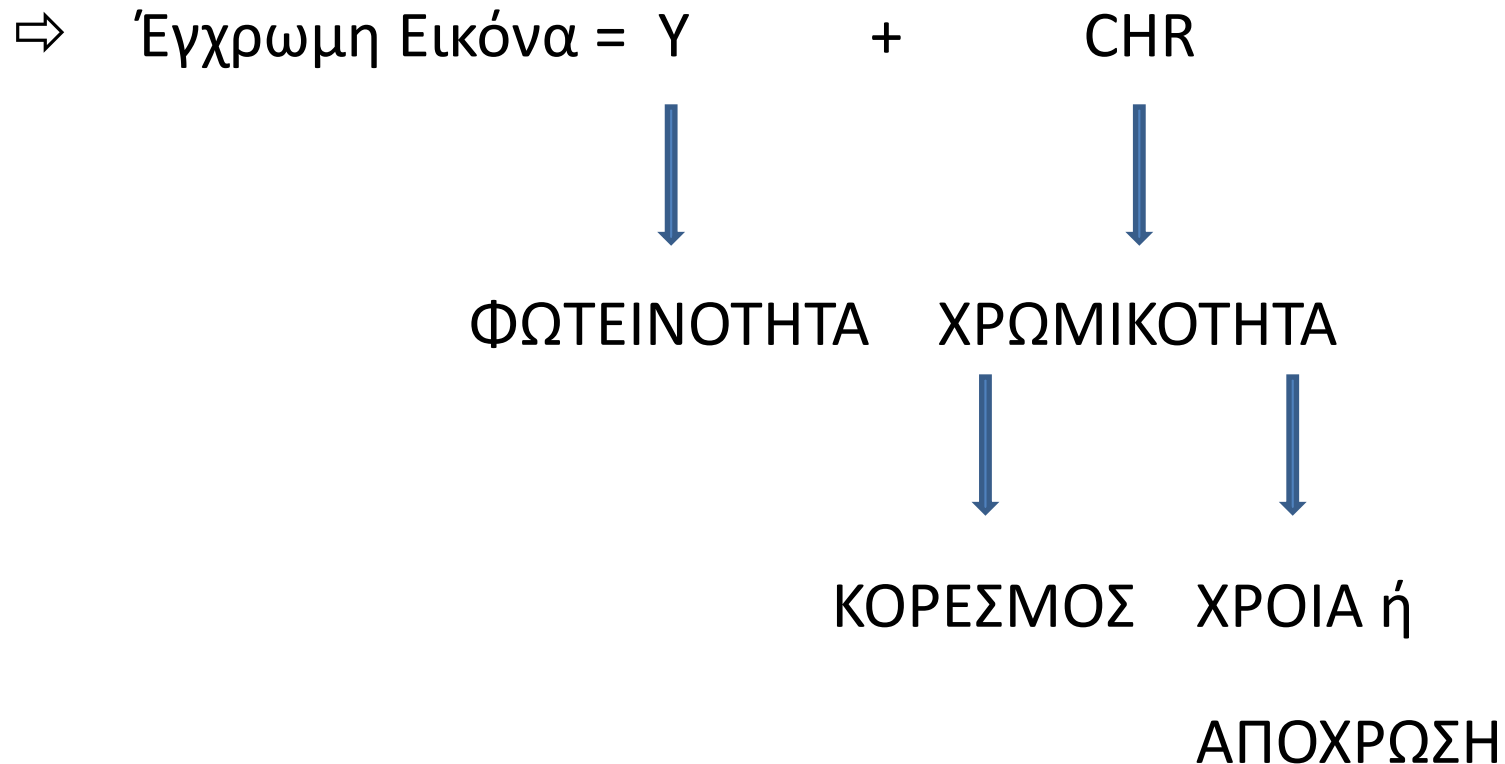
- Οι δυο δίσκοι έχουν την ίδια φωτεινότητα αλλά διαφορετική λαμπρότητα

- N.Weber: Ένα αντικείμενο με φωτεινότητα f ξεχωρίζει από το περιβάλλον φωτεινότητας f_0 όταν η σχετική τους διαφορά (contrast) είναι μεγαλύτερη από 2%.

$$\left(\frac{f - f_0}{f_0} \geq 2\% \right)$$

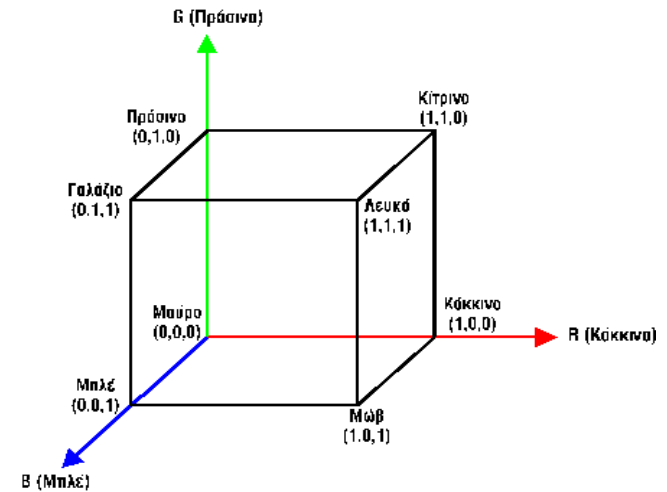
ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΕΓΧΡΩΜΗΣ ΕΙΚΟΝΑΣ

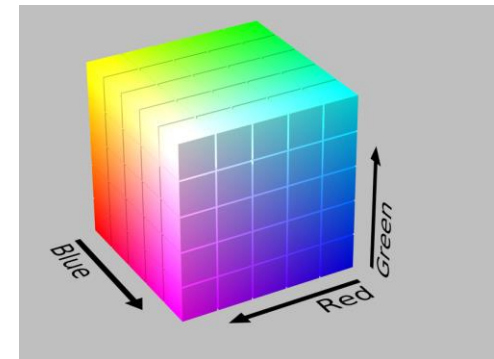
ΧΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ

RGB 1/3

- Στο RGB μοντέλο, τα χρώματα θεωρούνται προσμίξεις των βασικών χρωμάτων Κόκκινο, Πράσινο, Μπλε.
- Το μοντέλο βασίζεται στο καρτεσιανό σύστημα και αναπαριστάται με τον RGB κύβο.
- Χρησιμοποιείται στην απεικόνιση χρωμάτων στις οθόνες και γενικά στα συστήματα απεικόνισης.

Εικόνα 12

Εικόνα 13

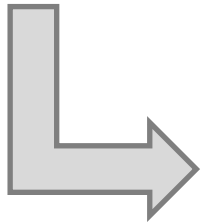
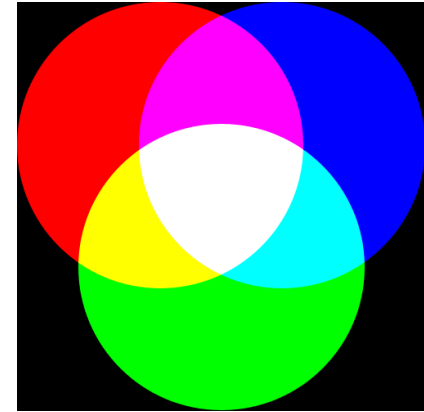

ΧΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ

RGB 2/3

*Κάθε εικόνα
αποτελείται από 3
υπο-εικόνες, μία για
κάθε βασικό χρώμα*

Κόκκινο

Πράσινο

Μπλε

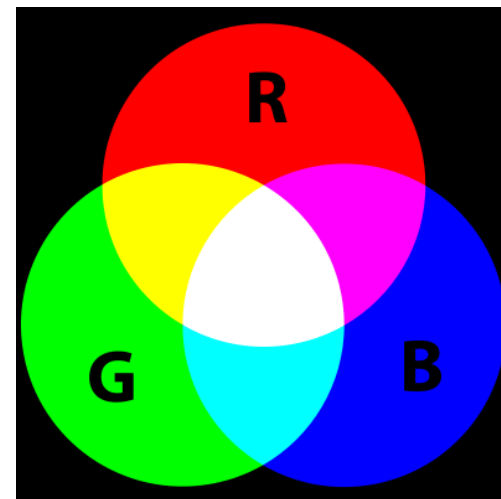
ΧΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ

RGB 3/3

*Κάθε εικόνα αποτελείται
από 3 υπο-εικόνες, μία
για κάθε βασικό χρώμα*

Εικόνα 15

Εικόνα 14

Κόκκινο

Πράσινο

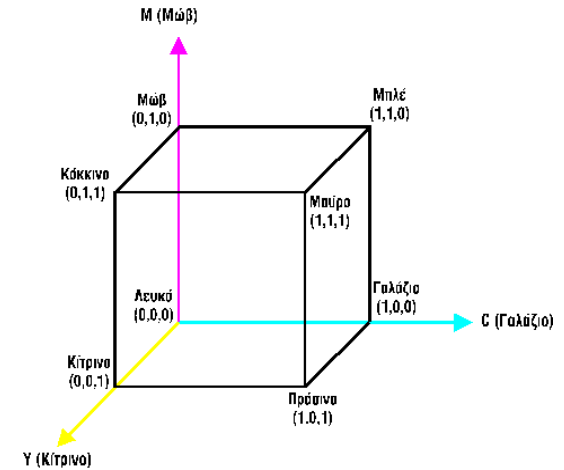
Μπλε

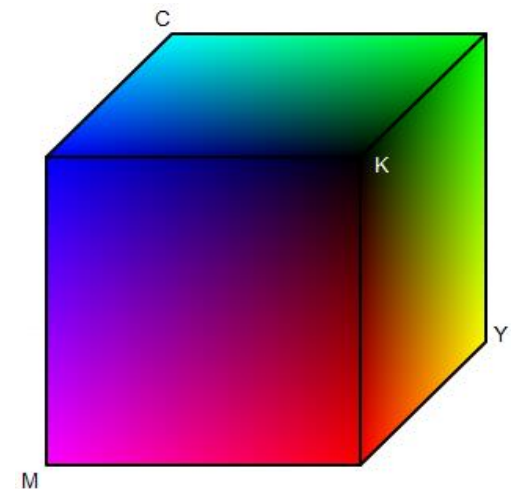
ΧΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ

CMY & CMYK 1/3

- Στο CMYK μοντέλο (Cyan Magenda Yellow black), τα χρώματα θεωρούνται προσμίξεις των συμπληρωματικών χρωμάτων Κυανό, Μωβ, Κίτρινο.
- Το μοντέλο αυτό είναι αντίστοιχο με το RGB και χρησιμοποιείται στην έγχρωμη εκτύπωση και λιγότερο στις εφαρμογές πολυμέσων.
- Στην πράξη προστίθεται επιπλέον το μαύρο χρώμα για καλύτερα οπτικά αποτελέσματα.

Εικόνα 16

Εικόνα 17

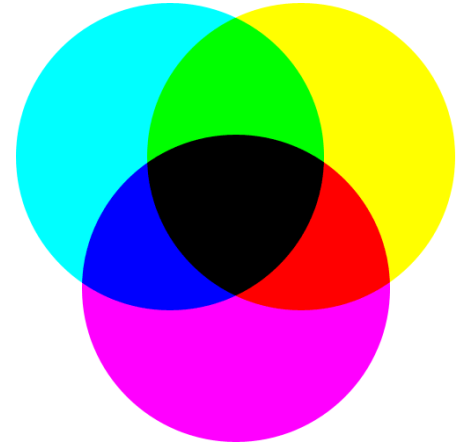

ΧΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ

CMY & CMYK 2/3

*Κάθε εικόνα
αποτελείται από 4
ΥΠΟ-ΕΙΚΟΝΕΣ*

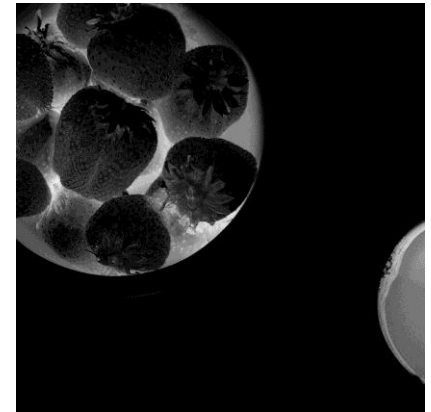
Κυανό

Μωβ

Κίτρινο

Μαύρο

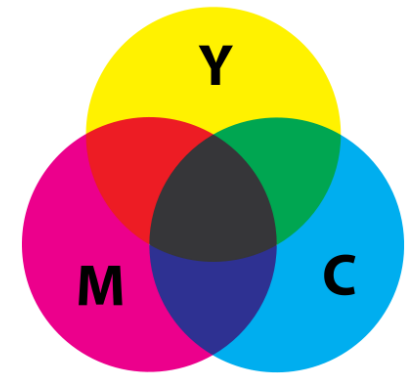
ΧΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ

CMY & CMYK 2/3

Εικόνα 18

*Κάθε εικόνα
αποτελείται από 4
ΥΠΟ-ΕΙΚΟΝΕΣ*

Εικόνα 19

Κυανό

Μωβ

Κίτρινο

Μαύρο

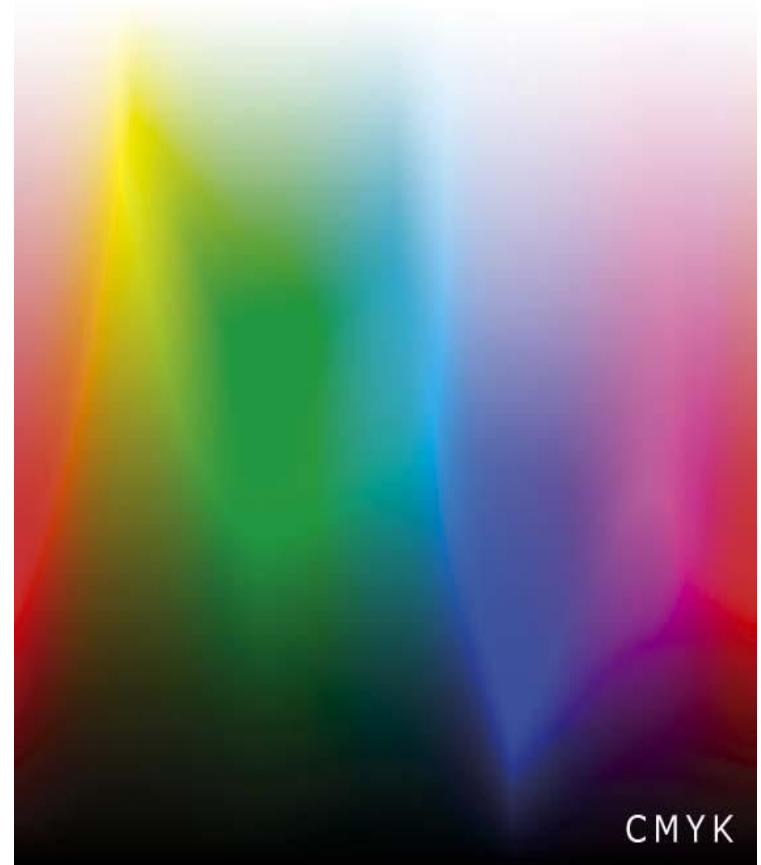
Εικόνα 20

ΧΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ

CMY & CMYK

Εικόνα 21

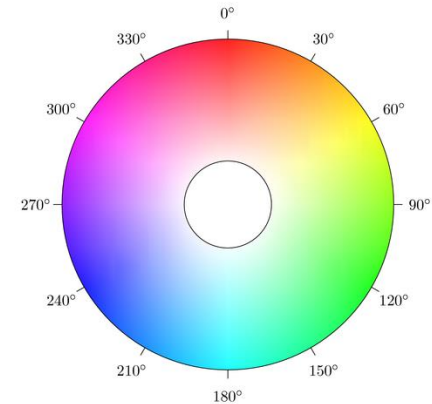

Εικόνα 22

ΧΡΩΜΙΚΟΤΗΤΑ / ΧΡΟΙΑ + ΚΟΡΕΣΜΟΣ

- Hue: Χροιά, Χρώμα, απόχρωση
  - Είναι το ποιοτικό μέτρο διαχωρισμού του ενός χρώματος από το άλλο.
  - Ο συμβατικός χρωματικός δίσκος διαιρείται σε μοίρες γωνιών όπου κάθε χρώμα αντιστοιχίζεται σε μία συγκεκριμένη γωνία από 0° έως 360°.
- Saturation: Κορεσμός, χρωματική καθαρότητα ή ποσότητα χρώματος
  - Αναφέρεται στην καθαρότητα ενός χρώματος.
  - Δίνει το % ποσοστό του γκρι σε σχέση με την χροιά, δηλ. 0% αντιστοιχεί στο γκρι και 100% αντιστοιχεί σε πλήρως κορεσμένο χρώμα.

Εικόνα 23

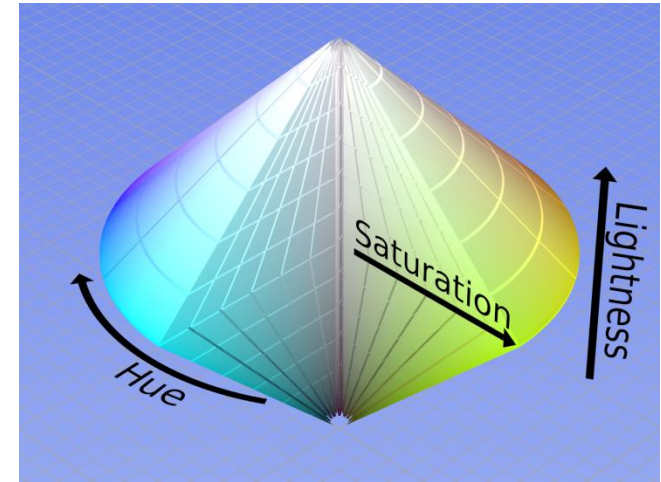
Εικόνα 24

ΧΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ

HSI – HSL 1/4

- Στο HSI μοντέλο, τα χρώματα αναπαριστώνται από τρεις χρωματικούς παράγοντες
  - Hue – βασική απόχρωση από 0-360°
  - Saturation – κορεσμός από -100.....+100
  - Intensity (ένταση) ή Lightness (φωτεινότητα) - (% γκρίζου στο χρώμα) από -100 ... +100
- Χρησιμοποιείται για την περιγραφή των χρωμάτων με βάση την ανθρώπινη αντίληψη.

Εικόνα 25

$$H = \arctan\left(\frac{\sqrt{3}(G-B)}{(R-G)+(R-B)}\right),$$

$$Int = \frac{(R+G+B)}{3},$$

$$Sat = 1 - \frac{\min(R,G,B)}{I}.$$

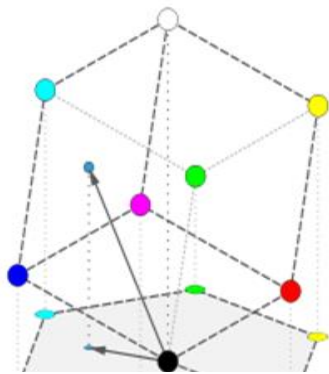
Εικόνα 26

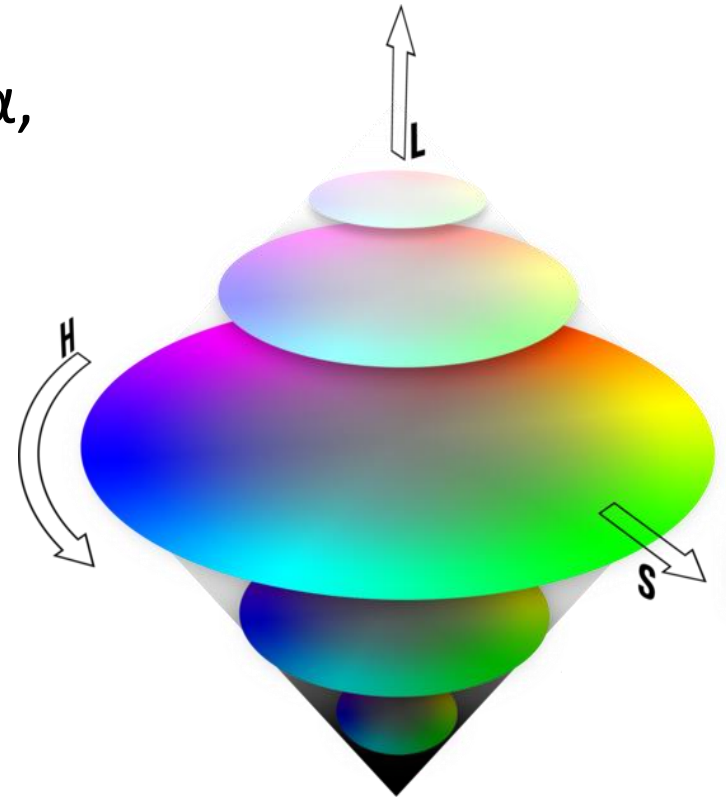
ΧΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ

HSI – HSL 2/4

Μία πρακτική οπτική αναπαράσταση για το HSI σύστημα, επιτυγχάνεται εάν περιστρέψουμε τον RGB κύβο έτσι ώστε στον κάθετο άξονα να βρίσκεται η ευθεία που ενώνει τις γωνίες του μαύρου και του άσπρου.

Εικόνα 28

Εικόνα 27

Δες κι [εδώ](#)

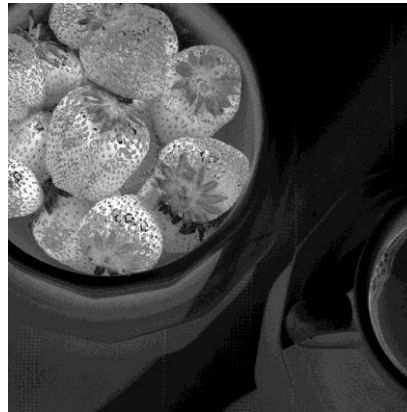
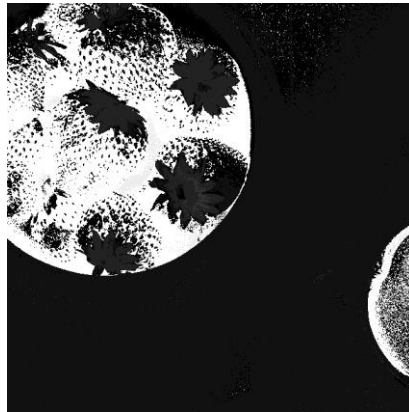
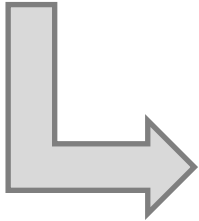
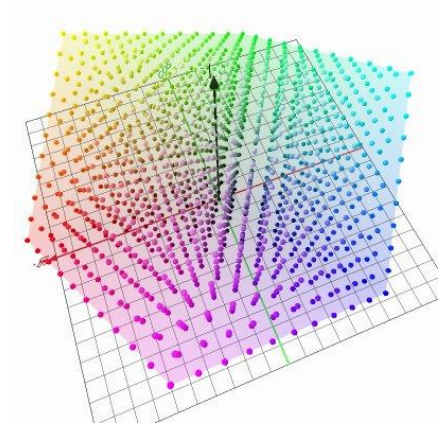

ΧΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ

HSI – HSL 3/4

*Κάθε εικόνα αποτελείται
από 3 υπο-εικόνες,
μία για κάθε συνιστώσα.*

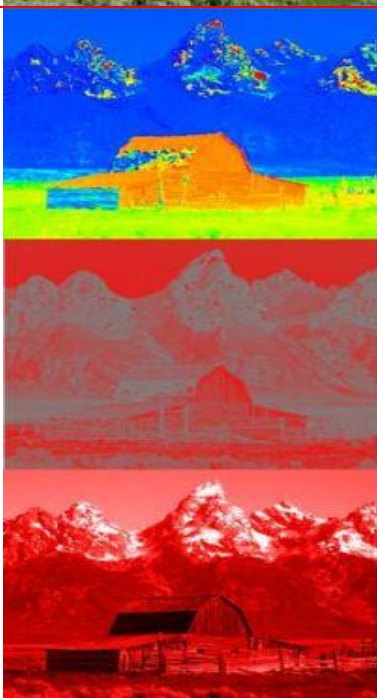

ΧΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ

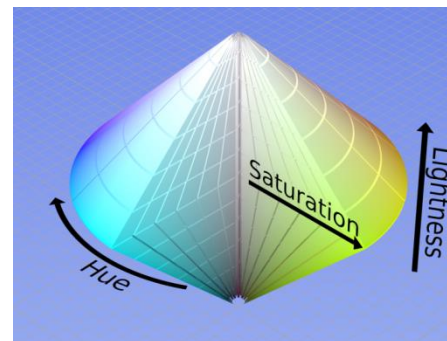
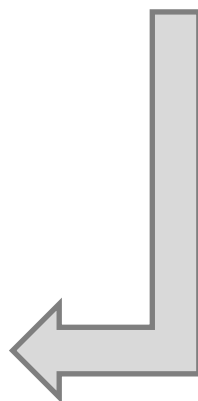
HSI – HSL 4/4

*Κάθε εικόνα αποτελείται
από 3 υπο-εικόνες,
μία για κάθε συνιστώσα.*

Εικόνα 29

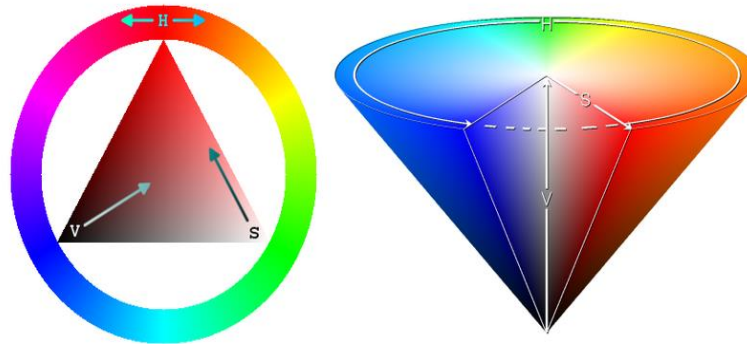
Εικόνα 30

ΧΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ

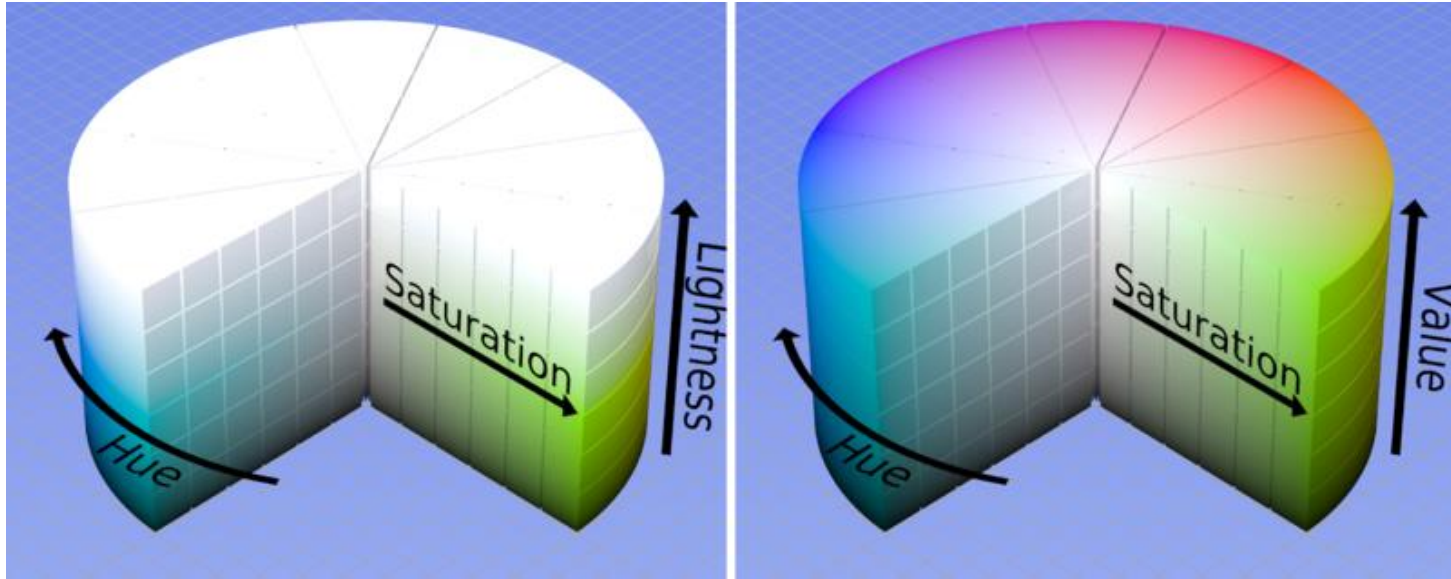
HSV - HSB

- H: χροιά, S: κορεσμός, V: αξία
- H: χροιά, S: κορεσμός, B: Λαμπρότητα
- Χρησιμοποιείται συχνά όταν πρέπει να επιλεγούν χρώματα από παλέτα
- Όταν $V=0$ τότε το χρώμα είναι μαύρο, ενώ όταν $V=1$ τότε το χρώμα είναι άσπρο.

Εικόνα 31

ΔΙΑΦΟΡΑ HSL ΜΕ HSV

Εικόνα 32

Μαύρο μέσω του επιλεγμένου χρώματος στο λευκό

- $L=+100$ λευκό
- $L=-100$ μαύρο

Μαύρο μέσω μιας κλίμακας του γκρι στο επιλεγμένο χρώμα

- $V=0$ είναι μαύρο,
- $V=1$ είναι άσπρο.

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ - ΜΟΝΤΕΛΑ

- Εφαρμογές που χρησιμοποιούν HSV (HSB):
  - Apple Mac OS X system color picker (έχει έναν δίσκο χρώματος για H/S και ένα ρυθμιστή για V)
  - Xara Xtreme
  - Paint.NET (έχει έναν δίσκο χρώματος για H/S και ένα ρυθμιστή για V)
  - Adobe graphic applications (Illustrator, Photoshop, κ.α)
  - PB MapInfo Pro
- Εφαρμογές που χρησιμοποιούν HSL:
  - The CSS3 specification
  - Inkscape (version 0.42)
  - Macromedia Studio
  - Microsoft Windows system color picker (Microsoft Paint)
  - Paint Shop Pro
  - ImageMagick

ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ - ΜΟΝΤΕΛΑ

- Εφαρμογές που χρησιμοποιούν και τα δύο HSV and HSL:
  - Pixel image editor (Beta5)
  - Pixia
  - Bryce
  - The GIMP (HSV for color selection, HSL for image color adjustment)
  - Paint.NET (HSV for color selection, HSL for image color adjustment)
  - Photoshop (HSV for color selection, HSL for image color adjustment)

ΧΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ CIE

Comission Internationale de l' Eclairage

- Ιδρύθηκε το 1931
- Αντικειμενικός στόχος: Η δημιουργία ενός χρωματικού μοντέλου που να περιγράφει ικανοποιητικά το ορατό χρωματικό φάσμα.
- Όρισε τρία βασικά χρώματα που αντιστοιχούν στο κόκκινο(R) πράσινο(G) και μπλέ(B) με τα εξής μήκη κύματος λ : R (700nm), G (546.1nm), B (435.8nm)

ΧΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ CIE

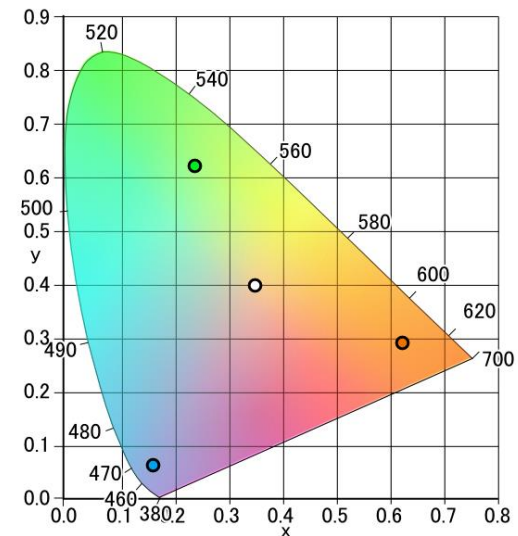
- Κάθε χρώμα καθορίζεται στον χώρο 3-διαστάσεων με συντεταγμένες (X,Y,Z).
- Το σύνολο των χρωμάτων δημιουργεί μια κωνική μορφή.
- Στα σημεία $X=1, Y=1, Z=1$, ορίζουμε το επίπεδο αναφοράς.
- Ευκολία: Ο χρωματικός χώρος ορίζεται πλέον σε 2 διαστάσεις όπου x =χρoιά και Y =κορεσμός

$$x = X/X+Y+Z \text{ κόκκινο}$$

$$y = Y/X+Y+Z \text{ πράσινο}$$

$$z = Z/X+Y+Z \text{ μπλε}$$

$$x+y+z = 1 \text{ όπου } x=R, y=G, z=B, z=1-(x+y)$$

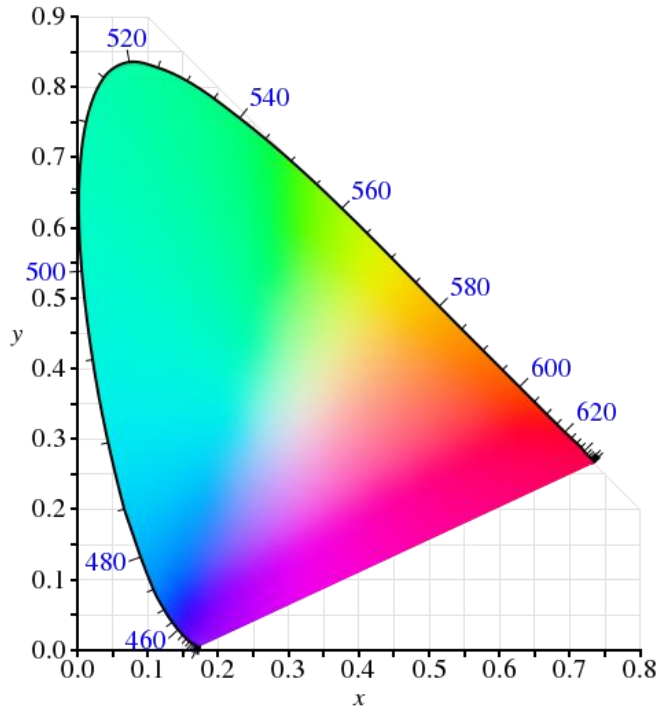
Εικόνα 33

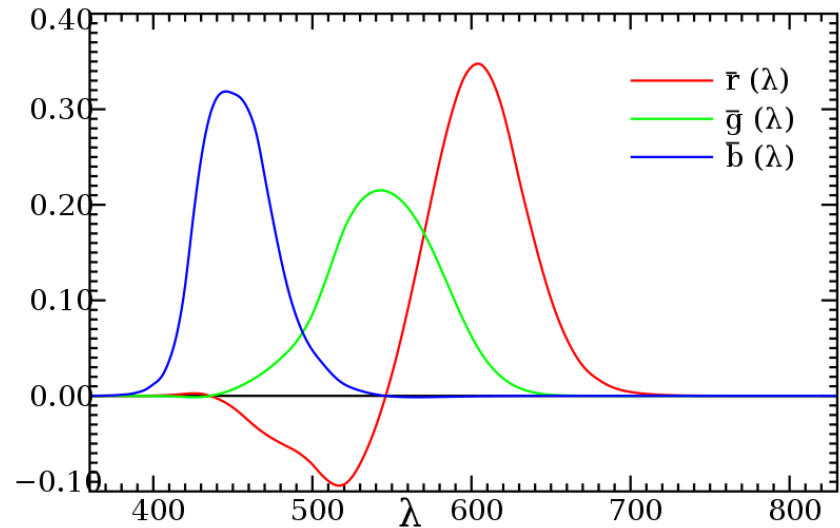

ΧΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ

CIE 1931 XYZ 1/2

Εικόνα 34

Εικόνα 35

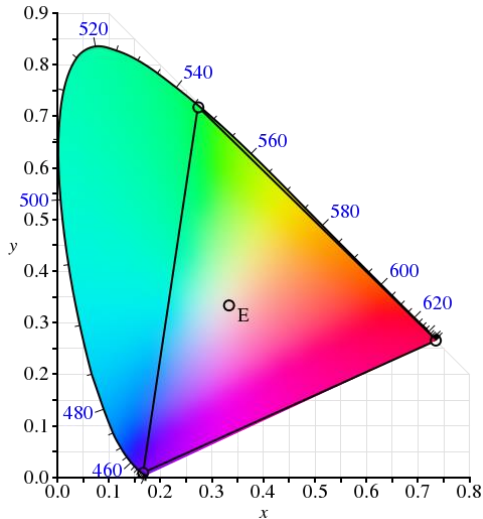
Το διάγραμμα χρωματικότητας που δημοσίευσε η CIE το 1931

Το CIE 1931 μπορεί να προσαρμοστεί σε οποιαδήποτε τριάδα βασικών χρωμάτων. Οι καμπύλες των RGB σε αυτό το διάγραμμα εμφανίζουν και "αρνητικές" τιμές...

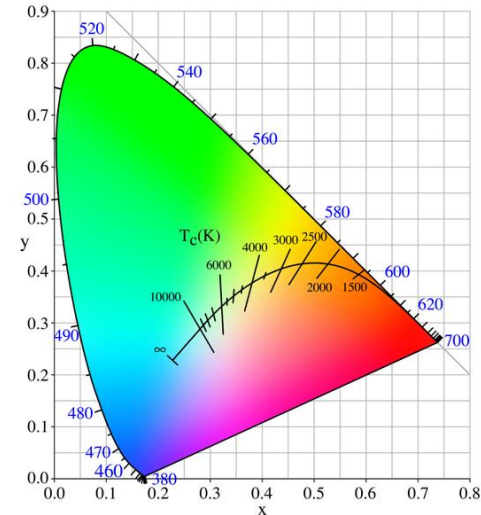
ΧΡΩΜΑΤΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ

CIE 1931 XYZ 2/2

Εικόνα 36

- Μήκη κύματος των βασικών χρωμάτων και το Gamut του συστήματος RGB, το οποίο περιλαμβάνεται στο εσωτερικό του τριγώνου.
- Τα χρώματα έξω από αυτό δεν μπορούν να αναπαραχθούν. E=D65 Daylight ως $x=0.31382$ και $y=0.33100$, 6500K.

Εικόνα 37

Ο γεωμετρικός τόπος του Planck, όπου φαίνονται τα χρώματα που αντιστοιχούν στις διάφορες θερμοκρασίες του Μαύρου Σώματος.

ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΟΥ RGB ΣΗΜΑΤΟΣ ΣΕ ΣΗΜΑΤΑ ΦΩΤΕΙΝΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΧΡΩΜΙΚΟΤΗΤΑΣ

- Η ανθρώπινη όραση είναι γενικά πολύ πιο ευαίσθητη στη φωτεινότητα της εικόνας παρά στα χρώματα.
- Μετασχηματίζοντας το RGB σήμα σε ένα σήμα φωτεινότητας και δύο άλλα που μεταφέρουν τη χρωματική πληροφορία.
- Διατήρηση της συμβατότητας με τα παλαιότερα συστήματα τηλεόρασης. Μια ασπρόμαυρη τηλεόραση θα αγνοήσει τα χρωματικά σήματα και θα απεικονίσει μόνο τη φωτεινότητα.
- Η φωτεινότητα συμβολίζεται συνήθως με Y .

ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ & ΧΡΩΜΑΤΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ 1/3

Στο PAL πρότυπο τα χρωματικά σήματα συμβολίζονται ως U και V και υπολογίζονται ως εξής:

$$Y = 0,30R + 0,59G + 0,11B$$

$$U = 0,493(B-Y) = -0,15R - 0,29G + 0,44B$$

$$V = 0,877(R-Y) = 0,62R - 0,52G - 0,10B$$

Εικόνα 38

Εικόνα 39

Εικόνα 40

Εικόνα 41

ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ & ΧΡΩΜΑΤΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ 2/3

Στο SECAM πρότυπο τα χρωματικά σήματα συμβολίζονται ως D_b και D_r και υπολογίζονται ως εξής:

$$Y = 0.299R + 0.587G + 0.114B$$

$$D_b = -0.450R - 0.883G + 1.333B$$

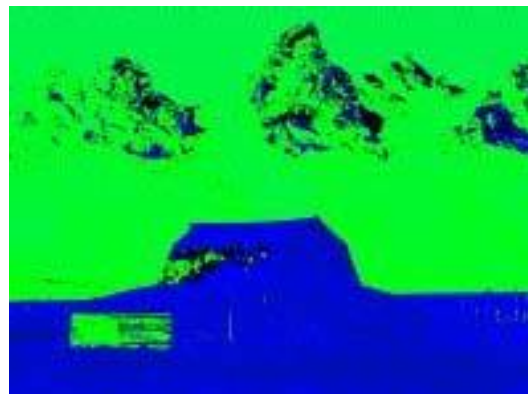
$$D_r = -1.333R + 1.116G + 0.217B$$

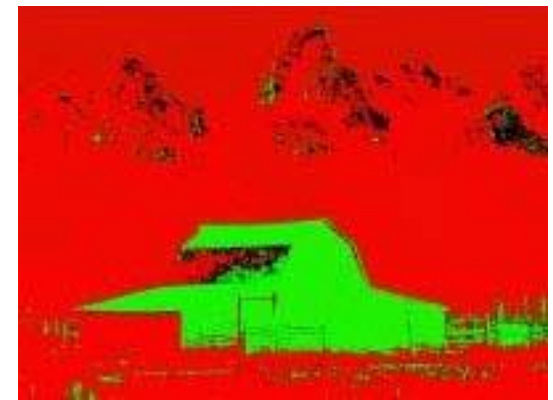
Εικόνα 42

Εικόνα 43

Εικόνα 44

Εικόνα 45

ΤΗΛΕΟΠΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ & ΧΡΩΜΑΤΙΚΑ ΣΗΜΑΤΑ 3/3

Στο NTSC πρότυπο τα χρωματικά σήματα συμβολίζονται ως I και Q και υπολογίζονται ως εξής:

$$Y = 0,30R + 0,59G + 0,14B$$

$$I = 0,74(R-Y) - 0,27(B-Y) = 0,60R + 0,28G + 0,32B$$

$$Q = 0,48(R-Y) + 0,41(B-Y) = 0,21R + 0,52G + 0,31B$$

Εικόνα 46

Εικόνα 47

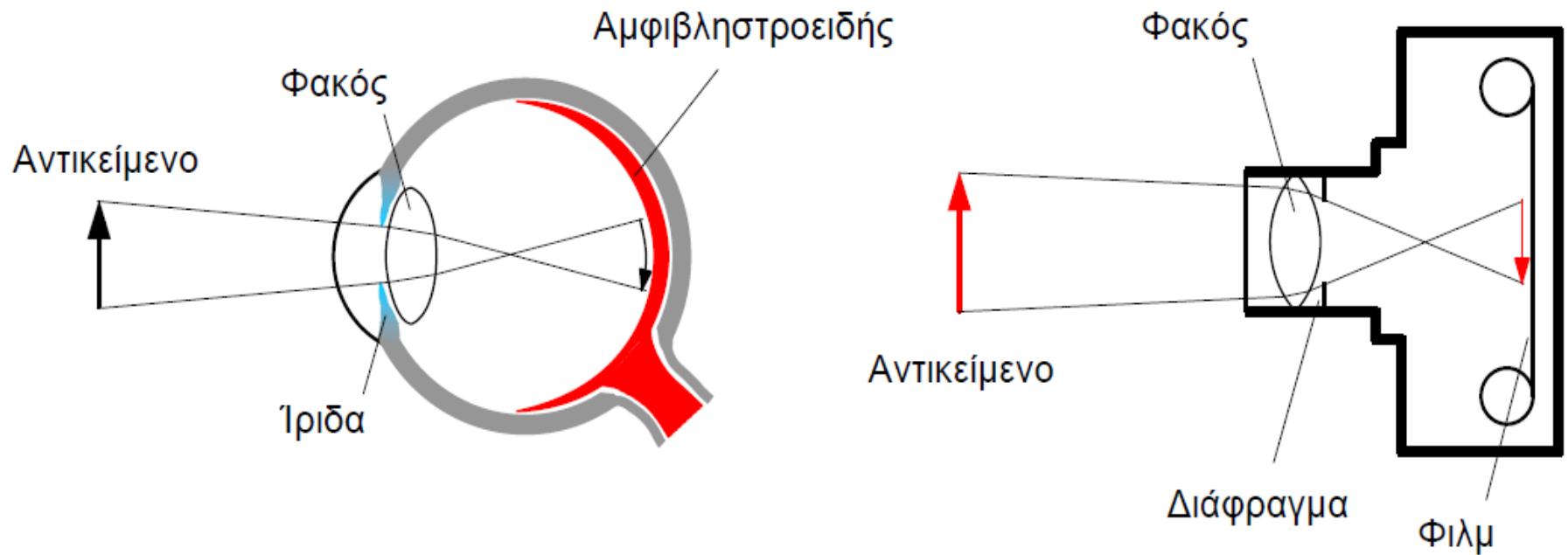
Εικόνα 48

Εικόνα 49

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΟΡΑΣΗΣ 1/4

Εικόνα 50

Πηγή: Γ. Παπανικολάου – Γ. Καλλίρης, Ηλεκτρονικά ΜΜΕ - Τηλεόραση

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΟΡΑΣΗΣ 2/4

Φωτεινό σημείο

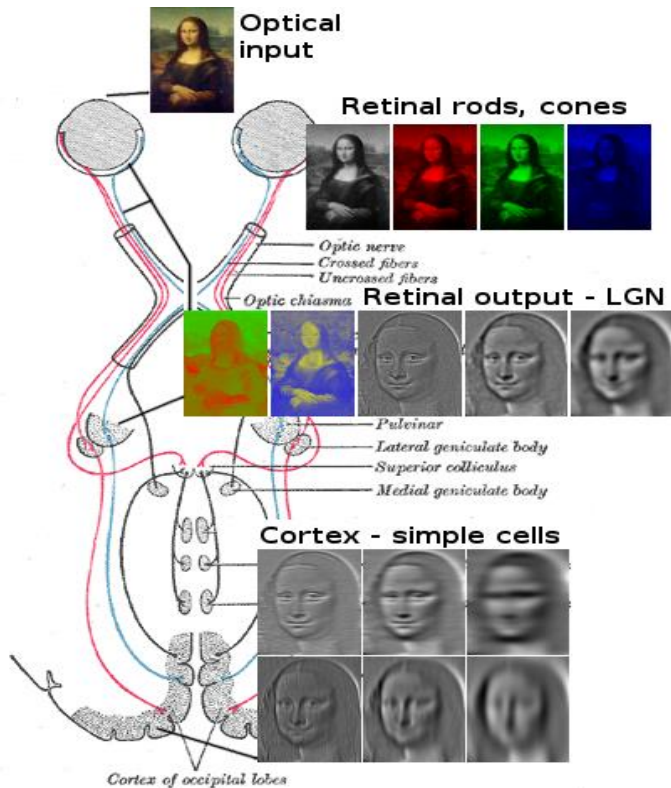
Φωτοϋποδοκτικά κύτταρα

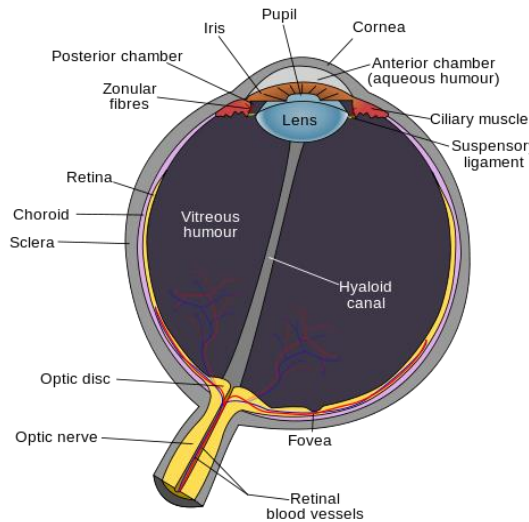
Δίπολα και γαγγλιακά κύτταρα

Οπτικό νεύρο

Εικόνα 51

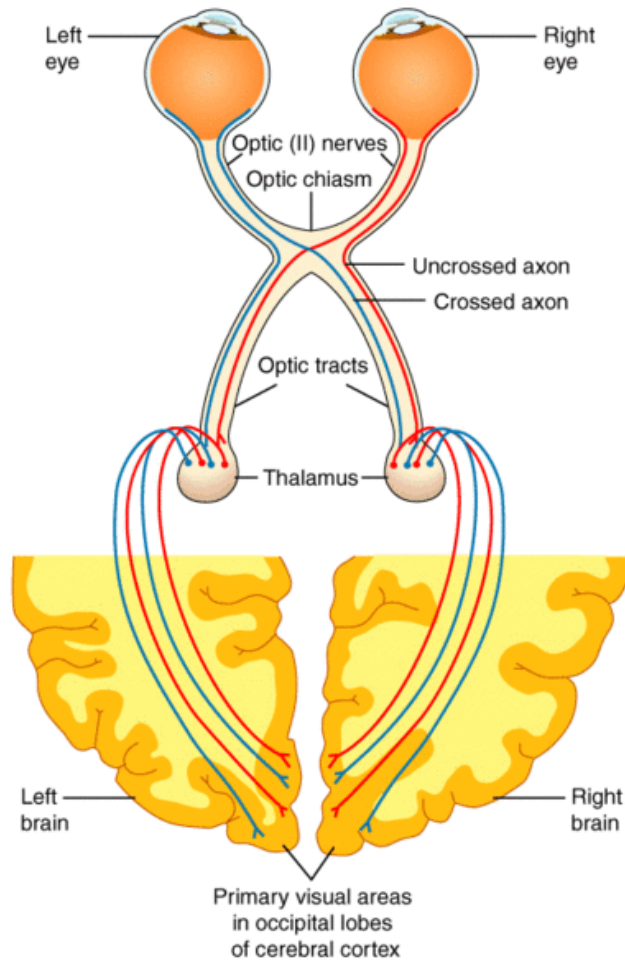
Εικόνα 52

Πληκτραία σχισμή στον ινιακό λοβό

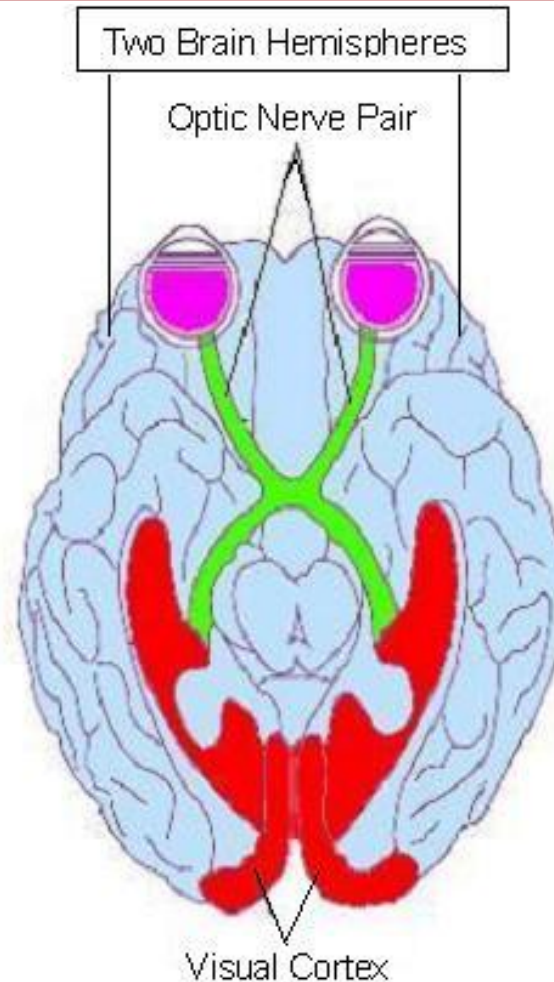

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΟΡΑΣΗΣ 3/4

Εικόνα 53

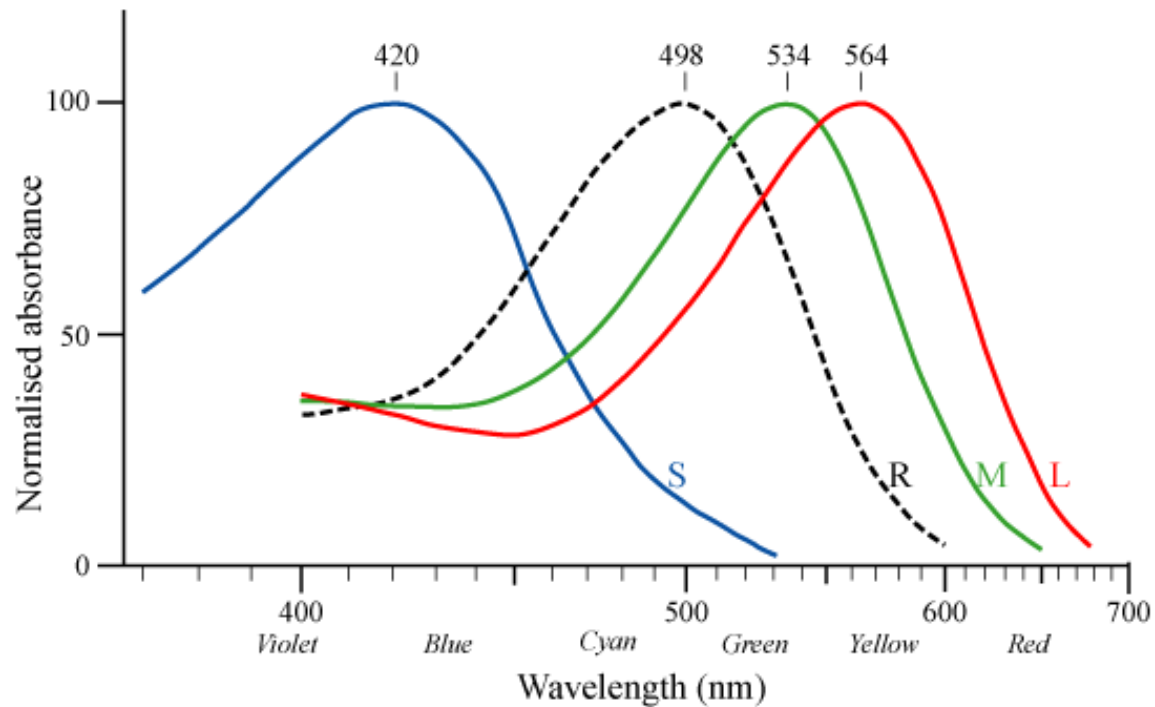

Εικόνα 54

ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΟΡΑΣΗΣ 4/4

Ευαισθησία των κωνίων σε διαφορετικά μήκη κύματος

Εικόνα 55

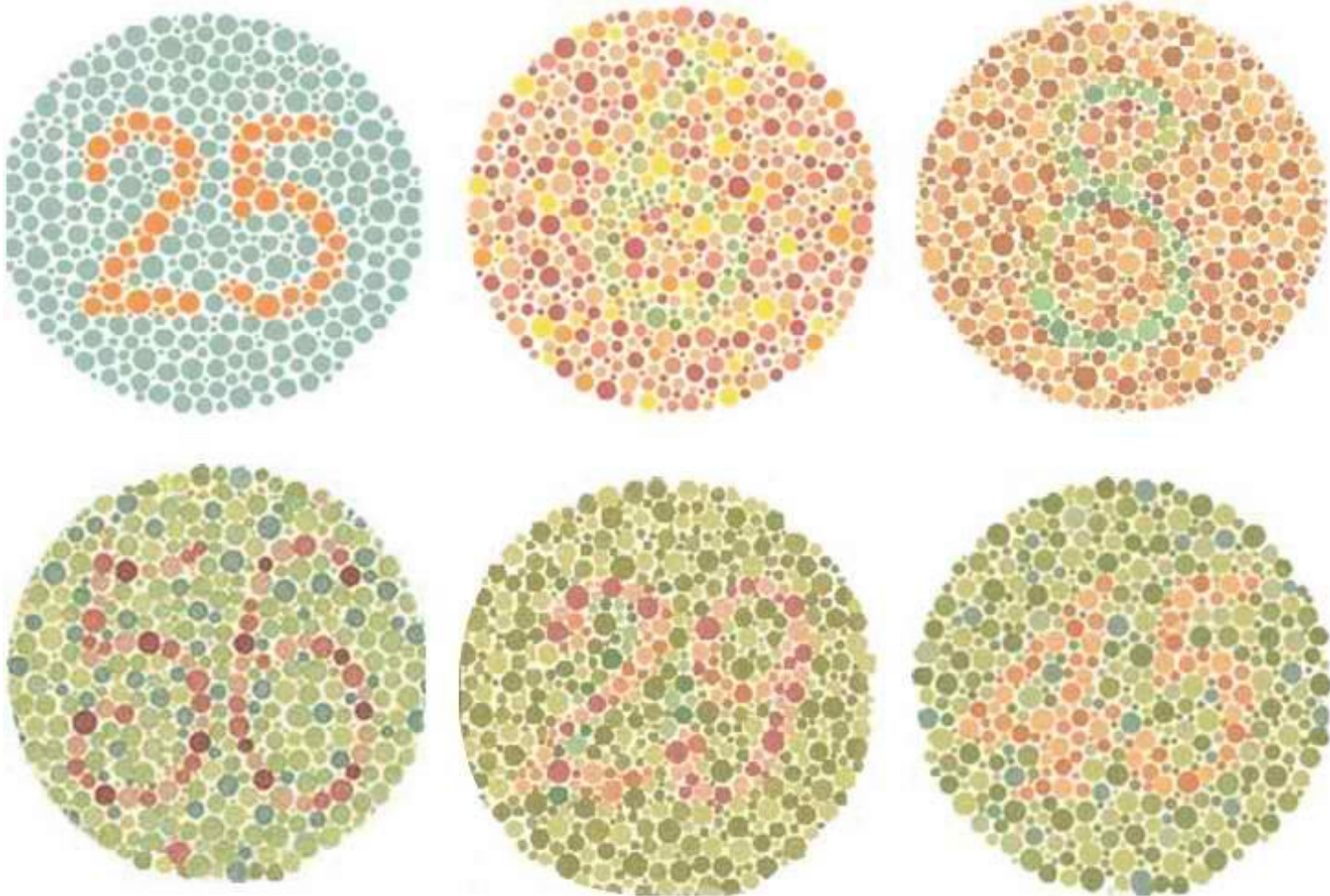
ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΧΡΩΜΑΤΙΚΗΣ ΟΡΑΣΗΣ

Εξαρτάται από:

- Φασματική σύνθεση του φωτός που ανακλάται από ένα αντικείμενο.
- Φασματική σύνθεση του φωτός που προέρχεται από τα περιβάλλοντα αντικείμενα (ταυτόχρονη χρωματική αντίθεση).
- Ένταση του φωτός.
- Προσαρμοστική κατάσταση στο φως που έχει ο παρατηρητής αμέσως πριν ατενίσει το ορώμενο.

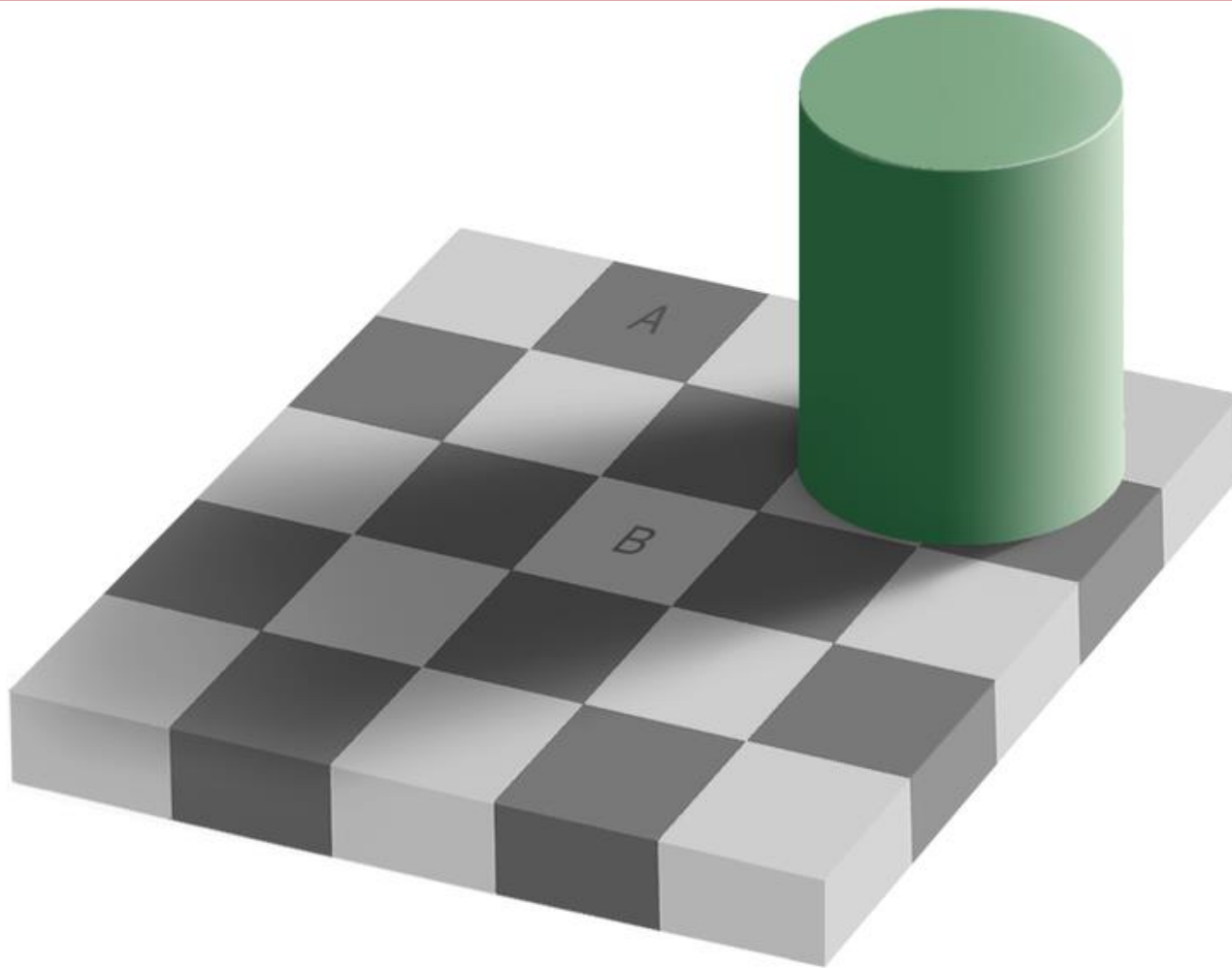

Ishihara Test

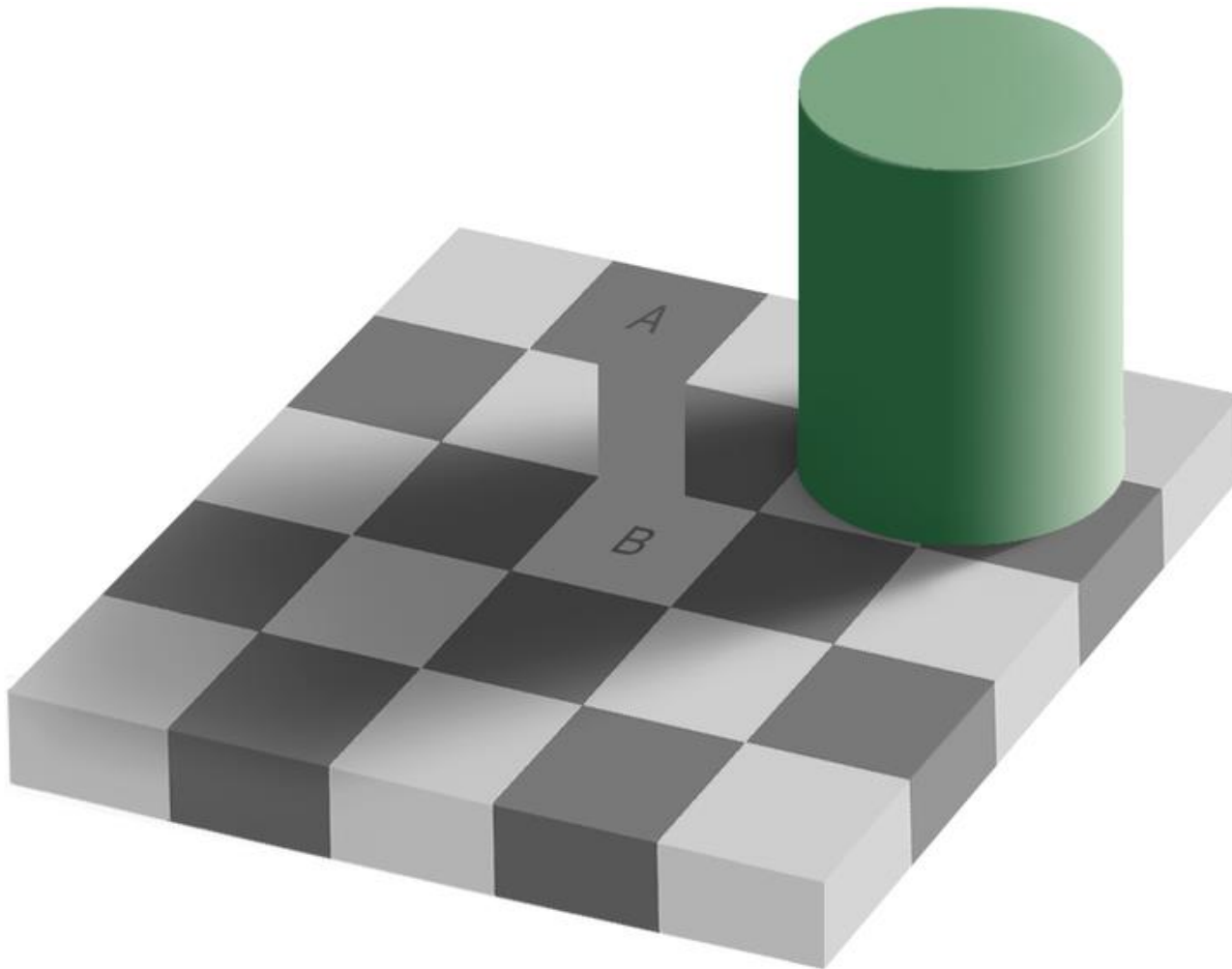
Εικόνα 56

Checker Shadow Illusion 1/2

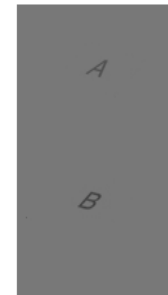

Εικόνα 57

Checker Shadow Illusion 2/2

Εικόνα 58

Εικόνα 59

Αναφορές εικόνων 1/12

1. Logarithmic visible spectrum
http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3ALogarithmic_visible_spectrum.svg
By Gringer (Own work) [Public domain], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons
2. EM spectrumrevised
http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3AEM_spectrumrevised.png
By Philip Ronan, Gringer [CC-BY-SA-3.0 (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0>)], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons
3. Prism-rainbow
<http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3APrism-rainbow.svg>
By Suidroot (Own work) [GFDL (<http://www.gnu.org/copyleft/fdl.html>) or CC-BY-SA-3.0-2.5-2.0-1.0 (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0>)], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons
4. Eyesensitivity
<http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3AEyesensitivity.svg>
By Skatebiker, vector by Adam Redzikowski (<File:Evesensitivity.svg>, vectorised) [CC-BY-SA-3.0 (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0>)], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons

Αναφορές εικόνων 2/12

6. Colorwheel.svg
<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Colorwheel.svg>
[Public domain], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons
7. Ryb-colorwheel.svg
<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ryb-colorwheel.svg#file>
based on [Image:Colorwheel.svg](#), [CC BY-SA 3.0 at <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.en>], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons
8. Rgb-colorwheel.svg
<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Rgb-colorwheel.svg>
based on [File:Colorwheel.svg](#), [CC BY-SA 3.0 at <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/deed.en>], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons

Αναφορές εικόνων 3/12

9. CYM color wheel
http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3ACYM_color_wheel.png
By Ryb-colorwheel.svg: Unknown
derivative work: Supermerill (Ryb-colorwheel.svg) [CC-BY-SA-2.5-2.0-1.0 (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/2.5-2.0-1.0>), CC-BY-SA-3.0 (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>) or GFDL (<http://www.gnu.org/copyleft/fdl.html>)], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons

13. RGB Cube Show lowgamma cutout a
http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3ARGB_Cube_Show_lowgamma_cutout_a.png
By RGB_farbwuerfel.jpg: Horst Frank
RGB_color_solid_cube.png: SharkD , derivative work: SharkD Talk (RGB_farbwuerfel.jpg RGB_color_solid_cube.png) [CC-BY-SA-3.0 (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>)], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons

Αναφορές εικόνων 4/12

14. AdditiveColor
<http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3AAdditiveColor.svg>
By SharkD at en.wikipedia Later versions were uploaded by Jacobolus at en.wikipedia. [Public domain], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons
15. Rgb-compose-Alim Khan
http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3ARgb-compose-Alim_Khan.jpg
Sergey Prokudin-Gorsky [Public domain], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons
17. CMYK farbwuerfel
http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3ACMYK_farbwuerfel.svg
By Original by Horst Frank, SVG version by Tokikake (Drawn myself) [GFDL (<http://www.gnu.org/copyleft/fdl.html>) or CC-BY-SA-3.0 (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>)], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons
18. La Boqueria color enhanced
http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3ALa_Boqueria_color_enhanced.jpg
By Dungodung, modifications applied by DarkEvil (Wikimedia Commons) [Public domain], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons

Αναφορές εικόνων 5/12

19. Subtractive Color

<https://commons.wikimedia.org/wiki/File%3ASubtractiveColor.svg>

By SharkD at en.wikipedia Later version uploaded by Jacobulus, Dacium at en.wikipedia. (Transferred from en.wikipedia) [Public domain], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons

20. La Boqueria newspaper CMYK channels

http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3ALa_Boqueria_newspaper_CMYK_channels.jpg

By Dungodung, modifications applied by DarkEvil (Wikimedia Commons) [Public domain], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons

21. SubtractiveColorSynthesis CMYK 2

http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3ASubtractiveColorSynthesis_CMYK_2.jpg

By Magica (Own work) [GFDL (<http://www.gnu.org/copyleft/fdl.html>) or CC-BY-SA-3.0 (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>)], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons

Αναφορές εικόνων 6/12

22. Cmyk colors2.jpg
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Cmyk_colors2.jpg
By Pavel Šorel [Public domain], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons
23. HSV shading
<http://www.texample.net/tikz/examples/hsv-shading/>
[CC BY 2.5 (<http://creativecommons.org/licenses/by/2.5/>)] via TeXample.net
- 25, 30. HSL color solid dblcone
http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3AHSL_color_solid_dblcone.png
By SharkD (Own work) [CC-BY-SA-3.0 (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>) or GFDL (<http://www.gnu.org/copyleft/fdl.html>)], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons
27. Color cones
http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3AColor_cones.png
By en:User:Avsa [GFDL (<http://www.gnu.org/copyleft/fdl.html>) or CC-BY-SA-3.0 (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>)], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons

Αναφορές εικόνων 7/12

28. HSL-HSV hue and chroma

[http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3AHSL-HSV hue and chroma.svg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3AHSL-HSV_hue_and_chroma.svg)

By Jacob Rus (Own work) [CC-BY-SA-3.0

(<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>) or GFDL

(<http://www.gnu.org/copyleft/fdl.html>)], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons

29. Barns grand tetons HSL separation.jpg

[http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Barns grand tetons HSL separation.jpg](http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Barns_grand_tetons_HSL_separation.jpg)

By Konstale, Original photo is the public domain image w:Image:Barns grand tetons.jpg, [CC BY-SA 2.5 (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/2.5/deed.en>)], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons

Αναφορές εικόνων 8/12

31. HSV triangle and cone

http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3AHSV_triangle_and_cone.png

By Triangulo_HSV.png: User:Samus uy

HSV_cone.png: User:Moongateclimber

derivative work: SharkD (Triangulo_HSV.png

HSV_cone.png) [GFDL (<http://www.gnu.org/copyleft/fdl.html>) or CC-BY-SA-3.0

(<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>)], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons

32. HSL HSV cylinder color solid comparison

http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3AHSL_HSV_cylinder_color_solid_comparison.png

By SharkD [GFDL (<http://www.gnu.org/copyleft/fdl.html>) or CC-BY-SA-3.0-2.5-2.0-1.0 (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>)], via Wikimedia

Commons from Wikimedia Commons

Αναφορές εικόνων 9/12

33. CIE 4LEDs

http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3ACIE_4LEDs.PNG

By Tosaka [CC-BY-3.0 (<http://creativecommons.org/licenses/by/3.0>)], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons

34. CIE1931xy blank

https://commons.wikimedia.org/wiki/File%3ACIE1931xy_blank.svg

By BenRG ([File:CIExy1931.svg](#)) [Public domain], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons

35. CIE1931 RGBCMF

https://commons.wikimedia.org/wiki/File%3ACIE1931_RGBCMF.svg

By Marco Polo at en.wikipedia [Public domain], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons

36. CIE1931xy CIERGB

https://commons.wikimedia.org/wiki/File%3ACIE1931xy_CIERGB.svg

By BenRG (Own work, inspired by [File:CIExy1931.png](#)) [Public domain], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons

Αναφορές εικόνων 10/12

37. PlanckianLocus

<https://commons.wikimedia.org/wiki/File%3APlanckianLocus.png>

By en:User:PAR (en:User:PAR) [Public domain], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons

38, 42, 46. Barns grand tetons

http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3ABarns_grand_tetons.jpg

By Jon Sullivan, PD Photo. Photo originally uploaded to en.wikipedia by Y6y6y6. [CC0], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons

51. Lisa analysis

http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3ALisa_analysis.png

By Clock (Own work) [CC-BY-SA-3.0 (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0>)], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons

52. Schematic diagram of the human eye en

http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3ASchematic_diagram_of_the_human_eye_en.svg

By Rhcastilhos [Public domain], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons

Αναφορές εικόνων 11/12

53. Wiley Human Visual System

http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3AWiley_Human_Visual_System.gif
By Wiley (Wikimedia) [CC-BY-SA-3.0 (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>)], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons

54. Optic nerve pair & two brain hemispheres

http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3AOptic_nerve_pair_%26_two_brain_hemispheres.jpg

By William Vroman (William Vroman's PC) [Public domain], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons

55. Cone-response.png

<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Cone-response.png>

By Original authors: [File:Cone-response.png](#)_CC-BY-SA-3.0 (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>), via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons

Αναφορές εικόνων 12/12

56. Ishihara Test

<http://profs.info.uaic.ro/~stefan.negru/hci2013/lab2.html>

By Stefan Negru [CC BY-NC-SA 3.0 (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/3.0>)] via Human-Computer Interaction Laboratory

57. Grey square optical illusion

http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3AGrey_square_optical_illusion.PNG

By Original by Edward H. Adelson, this file by Gustavb [see page for license], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons

58. Same color illusion proof2

http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3ASame_color_illusion_proof2.png

By Edward Adelson [see page for license], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons

59. Optical illusion greysquares

http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3AOptical_illusion_greysquares.gif

By (3ucky(3all [see page for license], via Wikimedia Commons from Wikimedia Commons

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Γιομελάκης Δημήτριος
Θεσσαλονίκη, Εαρινό εξάμηνο 2012-13

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΣΠΑ
2007-2013
πρόγραμμα για την ανάπτυξη
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

